

E.00000532098

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 10 Eylül 2019
Sayı : 1023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki sel, taşkın, heyelan gibi afetlerin risklerinin araştırılması, bunlara yol açan nedenlerin tespit edilmesi, bu afetlerin olumsuz etkilerini en aza indirebilmek ve can ve mal kayıplarını önlemek için gerekli olan tedbirlerin belirlenerek hükümete ve yerel yönetimlere yol gösterilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Orhan Sümer
Serpil Terkulu
Hüseyin Özkan
Burak M.
KADİM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amin
Ahmet KAYA
CHP Trabzon Milletvekili
Sema ZEYBEK
Samir M.
ANKARA MU
Ueli Askeri
Malatya Mu
Sibel Özdemir
İstanbul
Ömer Bekir Göre
Mugla
Ayhan Balı
Adana Mu

E.00000532098

GEREKÇE

Doğu Karadeniz Bölgesi iklimi ve coğrafik özellikleri nedeniyle sel, taşkın, heyelan gibi doğa olaylarının sıklıkla meydana geldiği bir bölgedir.

Son olarak 18 Haziran 2019 tarihinde yaşanan sağanak yağışlar nedeniyle Trabzon'un Araklı ilçesine bağlı Çamlıktepe ve Yeşilyurt mahallelerinde sel ve heyelan meydana gelmiştir. Can kayıplarının yaşandığı felakette dere yatağında bulunan ev, okul, işyeri ve cami gibi yapılar hasar görmüş, yollar kapanmış ve bölgede büyük bir tahribat yaşanmıştır.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde son 90 yıllık süreçte meydana gelen 59 sel, heyelan ve taşkın olayında 644 kişi hayatını kaybetmiştir. Bölgede en fazla sel olayı Rize'de meydana gelirken; afet olaylarında en fazla can kaybı ise Trabzon'da yaşanmıştır.

AFAD'ın Doğa Kaynaklı Afet İstatistikleri Raporuna göre ise 1 Ocak 1950 - 1 Haziran 2018 tarihleri arasında ülkemizde en fazla heyelan olayı Trabzon'da meydana gelmiştir. 1.517 heyelan yaşanan Trabzon'u 1.319 heyelan ile Rize takip etmektedir.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yılın aynı dönemlerinde yaşanan sağanak yağışlar sonrası sel, taşkın ve heyelan gibi doğa olaylarının yaşanması olağan bir durum iken; bu doğa olaylarının felakete dönüşmesi ile yıllardır hep aynı acı manzara ile karşılaşılması, kayıpların tekrarlanması ve sonuçlarının değişmemesi geçmişte yaşanan felaketlerden hiç ders alınmadığını göstermektedir. Tedbirsizlik ve ihmallerin sonuçlarını doğal felaket olarak gördüğümüz sürece de bu kayıpların yaşanması kaçınılmazdır.

Özellikle son 15 yılda derelerimiz, vadilerimiz, ormanlarımız yeşil alanlarımız, yaylarımız talan edilmiş; doldurulan denizler, yok edilen kıyılar ile doğa acımasızca katledilmiştir. Doğa kendisine karşı yapılan ihanetin bedelini insanlara en ağır şekilde ödetmektedir.

Vatandaşın canını ve malını tehdit eden bu felaketler karşısında sorunları çözmekle yükümlü olan yöneticiler yaptıkları yanlış uygulamalar ile adeta sorunları kalıcı hale getirmiş ve bölgedeki tehdidin daha da büyümesine neden olmuşlardır. İmar barışı adı altında dere yataklarına yapılan yerleşimlere ruhsat verilmiş, derelerin üstleri kapatılıp dere yatakları betonlaştırılıp suyun doğal yollarla denize ulaşması engellenmiş, bölgede artan HES ve Madencilik faaliyetleri nedeniyle doğal bitki örtüsü yok edilmiş, Karadeniz Sahil Yolu ve dolgu alanlarla bölge adeta sellerle karşı savunmasız hale getirilmiştir.

E.00000532098

Yıllardır Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan doğal felaketlerle ilgili araştırmalara göre; dere yataklarındaki yapılaşma, Karadeniz Sahil Yolu'nun oluşturduğu setin derelerin Karadeniz'e ulaşmasına engel olması, HES'ler nedeniyle derelerin akış rejiminin bozulması doğal olayların felakete dönüşmesinin en önemli nedenleridir. Bu üç temel sorun çözüme kavuşturulmadan bölge halkının can ve mal güvenliğinin sağlanması mümkün değildir.

Yasaların çiğnenmesine göz yuman, görevini yapmayıp ihmallere sebep olan yöneticilerin, acı kayıpların yaşandığı her felaketten sonra "Allah'ın ilahi takdiridir, yaraları saracağız" benzeri açıklamalarla kolaycılığa kaçması kabul edilemez. Yaşanan acı tecrübelerden ders alınmalı; ülke akılla ve bilimle yönetmelidir.

Bu nedenlerle Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki sel, taşkın, heyelan gibi afetlerin olumsuz etkilerini en aza indirebilmek ve can ve mal kayıplarını önlemek için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmüştür.

